Az érzelmi bántalmazás formái:

- verbális bántalmazás (a gyermek sértegetése, folyamatos kritizálása, teljesítményeinek sorozatos lekicsinylése, meggyanúsítás, stb.),
- izoláció, korlátozás (eltiltás a barátoktól, vagy más, a gyermek számára fontos szociális kapcsolatoktól),
- megfélemlítés, fenyegetőzés (fizikai büntetéssel, elhagyással, megöléssel, stb.)
- a gyermek megbüntetése pozitív és egészséges magatartási formákért (mosoly, hangadás, helyzetváltoztatás, játék, stb.)

5. A gyermek kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolása

A gyermek kizsákmányolásáról beszélünk, amikor a gyermeket munkavégzés vagy más tevékenység keretében használják fel más személy haszonszerzése érdekében. Ebbe beleértendő például a gyermekmunka és a gyermekprostitúció. Az ilyen tevékenységek a gyermek testi, illetve lelki egészségére, oktatására, morális és szociális-érzelmi fejlődésére hátrányos hatással vannak.

6. A gyermekbántalmazás speciális esetei

- Méhmagzatot károsító magatartás. Elsősorban a terhesség alatti drog és alkoholfogyasztást, a mértéktelen dohányzást, a prostitúciót jelenti.
- Alkohol és drog abúzus. Amikor a szülők, gondviselők alkohol, illetve drogfogyasztása veszélyezteti a gyermek egészséges fejlődését.
- Gyermek bántalmaz gyermeket. Ezekben az esetekben egy gyermeket egy másik gyermek, vagy gyermekek csoportja a konfliktusok szokásos kezelésén túl, ismételten, fizikailag, illetve lelkileg bántalmaz, vagy szexuálisan molesztál.

A bántalmazás kezelése

A gyermekbántalmazás nem magánügy. Ha a bántalmazás tényére fény derül, elsődleges feladat **a további bántalmazás megelőzése**. Ezt a gyermekvédelmi szervek feladata megszervezni, esetleg az iskola, valamint a család, a rokonok bevonásával.

A szakemberek kötelesek egymásnak jelezni és közösen, az érintett családdal együtt megtervezni egyrészt **a család segítését,** támogatását (pl. alternatív gyermeknevelési módszerek megvitatása, szükség esetén a családtagok támogató terápiája, stb.), másrészt **a gyermek támogatását** és kezelését is.

***

Az igénybe vehető segítségről, illetve egyéb támogatási lehetőségekről információ kérhető:

- személyesen a Humánszolgáltató Központ címén (7100 Szekszárd, Vörösmarty u. 5.), vagy
- telefonon: 74/511-481; 74/511-482; 06-30/229-4290.

Ügyfélfogadás:

Hétfőtől – csütörtökig 8^{00}-tól 16^{00} óráig.

Pénteken ügyfélfogadás nincs.

Tájékoztató a gyermekbántalmazásról

Humánszolgáltató Központ
Családsegítő és Gyermekjóléti Központ
Szekszárd, Vörösmarty M. u. 5.
Telefon: 74/511-474, 74/511-481, 74/511-482
e-mail: kozpont@humanszekszard.hu

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy, ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt – noha tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti. A gyermeket bántalmazás érheti *családon belül*, illetve *családon kívül*.

A WHO a rossz bánásmódnak öt altípusát különbözteti meg:
1. Fizikai bántalmazás.
2. A gyermekkel való szexuális visszaélés.
3. Az elhanyagolás és a hanyag bánásmód.
4. Az érzelmi bántalmazás.
5. A gyermek kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolása.

1. A gyermek fizikai bántalmazása

A fizikai bántalmazás formáihoz kell sorolnunk minden olyan magatartást, mely során a szülő, a gondozó vagy más felnőtt a 18 év alatti gyermeknek szándékosan testi fájdalmat vagy sérülést okoz, vagy ha a szülő/gondozó magatartása következtében a sérülés veszélye fennáll.

A fizikai bántalmazás formái:
- ütés (kézzel, eszközzel)
- rúgás
- rázás (különösen csecsemőkre veszélyes, belső vérzéseket, sérüléseket, vénaszakadást, a nyakcsigolya törését okozhatja, akár a csecsemő halálához is vezethet – és sajnos éppen ez az egyik leggyakoribb bántalmazási forma csecsemőknél),
- rángatás,
- tárggyal megdobás
- szúrás
- fojtogatás (kézzel, vagy a gyermek fejének víz alá nyomása)
- mérgezés
- haj húzása, kitépése
- megégetés, leforrázás, maró anyaggal leöntés.

2. A gyermekkel való szexuális visszaélés

Szexuális bántalmazásról beszélünk, ha valaki szexuális aktivitásba von be gyermek- vagy serdülőkorú, tehát 18 év alatti személyt. A gyermekkel való szexuális visszaélés megvalósulhat akár felnőtt, akár olyan másik gyermek révén, aki koránál vagy fejlettségénél fogva a gyermekkel felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapuló viszonyban áll. A cselekvés célja a másik személy szükségleteinek kielégítése.

3. Az elhanyagolás és a hanyag bánásmód

Elhanyagolásról akkor beszélhetünk, ha a gyermek alapvető fizikai, illetve pszichológiai szükségletei tartósan kielégítetlenek maradnak, úgymint: megfelelő étkezés, ruházat, szállás, orvosi ellátás, oktatás, stb. Mivel a gyermek személyiségfejlődése szempontjából óriási jelentőséggel bír a gondozóval való érzelmi kapcsolat, az is elhanyagolásnak minősül, ha a gyermek tartósan nem kapja meg az egészséges fejlődéséhez szükséges törődést, figyelmet, védelmet és érzelmi biztonságot.
Az elhanyagolás típusai:
- fizikai elhanyagolás
- érzelmi elhanyagolás
- oktatási, nevelési elhanyagolás.

Fizikai elhanyagolásról akkor beszélhetünk, ha a gyermek nem jut hozzá azokhoz a javakhoz, melyek életben maradása, növekedése, egészségének megőrzése érdekében nélkülözhetetlenek. Az elhanyagolás előfordulhat annak következtében, hogy
- szülei vagy gondozója nem figyelnek a gyermekre, nem veszik észre, ha valamiben szükséget szenved, (például beteg vagy éhes),
- a szülőknek nem áll módjukban megfelelően gondozni a gyermeket (pl. elszegényedett, tartósan munkanélküli vagy hajléktalan, illetve tartósan beteg, a gyermek ellátására képtelen szülő).

Az elhanyagolás az alábbi területeket érintheti:
- élelem,
- orvosi ellátás,
- higiénia,
- oktatás,
- biztonságos környezet,
- szállás.

Érzelmi elhanyagolásról beszélünk, ha a gyermek normális, egészséges fejlődéséhez szükséges érzelmi környezet hiányzik.

Az érzelmi elhanyagolás formái például:
- a gyermekkel nem törődnek, nem figyelnek rá, ignorálják, közömbösek vele szemben,
- gyakran egyedül hagyják, esetleg bezárják a lakásba a szülők távolléte idejére,
- nem érdeklődnek iránta vagy a vele kapcsolatos események iránt,
- közeledésére, kapcsolatfelvételre irányuló kezdeményezéseire nem, vagy pedig
- hidegen, elutasítóan reagálnak,
- hiányzik a szülő részéről a biztatás, a megerősítés, a szeretet kifejezése a gyermek felé.

4. Az érzelmi bántalmazás

Érzelmi bántalmazásról akkor beszélünk, ha a nevelésért felelős személyek nem biztosítják azt a fejlődési szükségleteknek megfelelő, támogató környezetet, amely szükséges a gyermek stabil érzelmi és szociális képességeinek kifejlesztéséhez, és amely megfelel a gyermek személyes képességeinek és a környező társadalom igényeinek. Büntetik a gyermeket azzal, hogy nem szeretik, hogy nem biztatják, hogy ignorálják.